

РЕШЕНИЕ

№ 2913

гр. София, 29.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав,
в публично заседание на 05.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **10111** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 27, ал. 1 вр. с чл. 64, ал.4 от Закона за управление на средствата на Европейските фондове при споделено управление /ЗУСЕФСУ/, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на Сдружение „Кажи Еко“ с ЕИК[ЕИК], представлявано от председателя К. К., срещу Решение от 21.09.2023 година на ръководителя на УО на ОПОС 2014-2020г., с което:

- е постановен отказ от верификация на разходи в размер на 136 262,73 лева с ДДС от БФП по договор 0008-С01-07/15.08.2022г. с изпълнител „К и Г Форест“ ЕООД от бюджетен ред 6.2 Услуга по премахване на инвазивни чуждестранни видове (ИЧВ) и рудерални видове - Дейност 1/ поддейност 1.2. (фонд: ЕФРР, режим на финансиране: Неприложимо, допустим) по фактура №[ЕИК]/07.04.2023 г. - 53 971,95 лв. с ДДС, фактура №[ЕИК]/18.04.2023г.- 19959,15лв. с ДДС и фактура №[ЕГН]/18.04.2023 г. - 62 331,63 лв. с ДДС;

- е намален размерът на верифицираната сума по искането за окончателно плащане със 17 946.17лв. във връзка с определена финансова корекция по договор № 0008-С01-07/15.08.2022г. с изпълнител „К и Г Форест“ ЕООД, дейност 1 „Контрол на инвазивни чужди видове“ и рудерални видове и премахване на конкурентни видове растения“ / 8337.52лв. от БФП от верифицирани разходи в размер на 166 750.37 лв. по фактура №1...331/07.04.2023г. от бюджетен ред 6.2; 4 847.10 лв. от БФП от верифицирани разходи в размер на 96 941.05лв. по фактура №1...332/18.04.2023г. от

бюджетен ред 6.2; 4 761.55лв. от БФП от верифицираните разходи в размер на 95 230.90 лв. по фактура №1...333/18.04.2023г. от бюджетен ред 6.2.;

-е намален размерът на верифицираната сума с 13 878.80лв. за сметка на БФП по дейност 6 „ Организация и управление, информация и комуникация, подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки“ по бюджетен ред VIII.13.1Непреки разходи по чл.55, ал.1,т.4 ЗУСЕЦИФ- 9% към дейност 6, с които отчетените и съответно включени в искането за плащане разходи надвишават максималния размер на допустимите разходи за организация, управление, информация и комуникация, определени чрез прилагане на единна ставка като допустими преки разходи.

-поради откриване на нови обстоятелства, които не са били известни при приключване на процеса за верификация на искане за междинно плащане №2/09.08.2022г., след възобновяване на производството УО на ОПОС, се изменя влязлото в сила необжалвано решение за верификация по искането, като не се верифицира сума в размер на 8 280лв.

-поради откриване на нови обстоятелства, които не са били известни при приключване на процеса за верификация на искане за междинно плащане №3/07.12.2022г. и искане №4/09.02.2023г. след възобновяване на производството УО на ОПОС, се изменя влязлото в сила необжалвано решение за верификация по искането, като не се верифицира сумата в размер на 53 226.64лв.

В жалбата се излагат съображение, че оспореното решение е незаконосъобразно в цялост (въпреки, че същото съдържа решение за окончателно одобрена сума за плащане в размер на 68 255.28лв) поради нарушение на процесуалните правила и материалния закон. Изцяло се оспорват констатациите на УО като се счита, че не са налице основания за отказ от верификация /респ. се изтъкват и аргументи за неопределяне на финансова корекция./.

По отношение на изложените констатации в решението по договор № 0008-С01-002/03.09.2021 година с изпълнител „Ив Грийн Стайл" ЕООД -Дейност 5 „Ограничаване и насочване на туристическия поток извън местообитания" относно несъответствие между реално изпълнение на дейности по договор и дейности заложи в анализ на остойностяването и формиране на бюджета по Дейност 5 за местообитание 1410 Средиземноморски солени ливади BG0001007 поставяне на 2 броя временни ограждения се твърди, че избраният изпълнител е извършил подготовка на офертното си предложение на база на Техническата спецификация по поръчката и негови собствени детайлни проучвателни дейности и посещение на местообитанията, описани в техническата спецификация. Сочи се, че в изготвеното ценово предложение Изпълнителят е предвидил и всички нормативно признати разходи за труд, осигуровки, транспорт, командировъчни и други. Изтъква се, че предложената цена е представена УО като помощен документ във връзка с извършената проверка.

Излага се несъгласие и с констатациите в решението на УО, свързани с Договор № 0008 -С01-07/15.08.2022 година с изпълнител „К и Г ФОРЕСТ" ЕООД, дейност 1 „Контрол на инвазивни чужди видове /ИЧВ/ и рудерални видове и Премахване на конкурентни видове растения" като се счита, че твърденията са без налични мотиви. Според жалбоподателя дейностите допринасят за подобряване на природозащитния статус на местообитанията включени в обхвата на проекта и в допълнение сочи, че сдружение „КАЖИ ЕКО" не е извършило нарушение. Счита се, че е субективизъм УО

на ОПОС да определя неверифициране на суми, като се базира на основания, които не са били вменени във задължение на сдружението – жалбоподател.

На следващо място се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на оспорваното решение поради противоречие с материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения, като се твърди, че решението е изцяло немотивирано и противоречащо на целта на закона. Според жалбоподателя са налице пороци във формата на решението, доколкото липсват мотиви относно неверифицираните суми, както и относно финансовото отражение на установеното от административния орган нарушение. Твърди се, че неправилно УО се е позовал на материални норми, които не отговарят и не са приложими за конкретно описаните нарушения и съответно основание за неверифициране на сумите. Сочи се, че в мотивите си УО на ОПОС е приел, че е налице осъществена нередност, която обаче нередност не е квалифицирал. В заключение моли съда да отмени решението на УО.

В съдебно заседание, жалбоподателят сдружение „Кажи Еко“ се представлява от адв. И. П., която поддържа жалбата с релевираните в нея доводи. Претендира присъждане на разноски, съобразно представен списък. Подробни съображения излага в представени писмени бележки от 19.12.2024г.

Ответникът – РУО на ОПОС 2014-2020 г., чрез процесуалния си представител юрк. А., оспорва жалбата като неоснователна. Претендира разноски по представен списък. Алтернативно прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител.

Административен съд София – град , III отделение, 10 състав след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе, съобрази следното от фактическа страна:

На 10.05.2021г. между и.д. главен директор на гл. дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС) при МОСВ, в качеството му на ръководител на УО на ОПОС 2014-2020г. и Сдружение „Кажи Еко“, представявано от К. К. – председател на УС на сдружението, е подписан Административен договор (АДБФП) № Д-34-25/10.05.2021г. за изпълнение на проект ИСУН №BG16M1OP002-3.021-0008 „Осигуряване на подкрепа изпълнение на мерки за подобряване на природозащитното състояние на местообитания 40C0 „П. – сарматски широколистни храстчета“ по параметър „Площ“ и „Структура и функция“, 1410 „Средиземноморски солени ливади“ по параметър „Структура и функция“, Местообитание 5210 „Храсталаци с *Juperus spp.*“ По параметър „Структура и функция“ на стойност 1 305 540,46 лева.

Неразделна част от цитирания по-горе договор са неговите приложения, а именно:

Приложение № 1 – Одобрено проектно предложение № BG16M1OP002-3.021-0008;

Приложение № 2 – Част „Условия за изпълнение“ от насоките за кандидатстване по процедура „Подобряване природозащитното състояние на природни местообитания“ и приложенията към тази част;

Приложение № 3 – попълнена и подписана декларация от бенефициента, че проектът не е физически завършен и изцяло осъществен и че исканата безвъзмездна финансова помощ не е за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на ЕС, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента – към датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

Приложение № 4 – попълнена и подписана декларация от бенефициента, че предвидените в проекта дейности не попадат в обхвата на договор на икономически оператор за предоставяне на услуги по възлагане от публичен орган по реда на Закона за концесиите – при планирани мерки за подобряване природозащитното състояние на природни местообитания 2130 „Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)“ и/или 2180 „Облесени дюни“ (неприложимо);

Приложение № 5 – документи относно обстоятелства по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ.

Съгласно условията на договора същият подлежи на изпълнение от датата на подписването му.

В процесния случай основна цел на проекта е да се предостави подкрепа за въвеждане на природни местообитания в добро природозащитно състояние чрез изпълнение на мерки, включени в Приложение 1 Допустими местообитания и мерки“ по процедура. BG16M10P002-3.021 „Подобряване природозащитното състояние на природни местообитания“

Проектът включва изпълнение на дейности за подобряване на природозащитното състояние на 3 местообитания по съответните параметри и в съответствие с посочените в Приложение 1 мерки. За местообитания:

- 40C0 „П.-сарматски широколистни храстчета “ в обхвата на защитени зони : BG0000138; BG0000233; BG0000239 ; BG0000572 ; BG0000602; BG0000623; BG0000516; BG0001375;

- 1410 „ Средиземноморски солени ливади “ в обхвата на защитени зони BG0000154; BG0000573; BG0000622; BG0000143; BG0001007 ;

- Местообитание 5210 „Храсталаци с *Juniperus* spp. “ в обхвата на защитени зони BG0001004; BG0001007; BG0001023; BG0000224; BG0000304; BG0001011; BG0000212; BG0000366; BG0000372. предвидените активни мерки за възстановяване по параметри "площ", "структура и функции" ще спомогнат за създаване на благоприятни условия за възстановяване и поддържане на природните местообитания в дългосрочен аспект.

Във връзка с предявено искане за окончателно плащане, регистрирано под № 5/13.09.2023г., е проведена процедура по чл. 63 от ЗУСЕФСУ. Извършена е окончателна проверка на място в периода 24-28.07.2023 г. (съгласно чл. 62, ал. 3 ЗУСЕФСУ), за което бил съставен и връчен на бенефициента с кореспонденция през ИСУН 2020 № BG16M10P002-3.021-0008-C01-M106/30.08.2023 г. доклад от планирана проверка на място, както и след преглед на представени отчетни документи, изискани по реда на чл. 63 от ЗУСЕСИФ с кореспонденции с регистрационни номера № BG16M10P002-3.021- 0008-C01-M095/19.07.2023г., BG16M10P002-3.021-0008-C01 -M1 01/03.08.2023 г № BG16M10P002-3.021-0008-C01 -M107/03.08.2023 г. и № BG16M10P002-3.021-0008-C01-M105-A001/28.08.2023 г., е издадено оспореното решение (Решение от 21.09.2023г.). В титулната му част е посочено, че то се издава на основание чл.60, ал.1 и чл.62, ал.1 от ЗУСЕФСУ във връзка с постъпило искане за окончателно плащане № 5/13.09.2023г. в размер на 297 849.62 лв.

В първата, диспозитивна част на решението, е посочено, че не се верифицирана сума в общ размер на 136 262,73 лв. с ДДС от БФП по Договор 0008-C01-07/15.08.2022г. с изпълнител "К и Г ФОРЕСТ" ЕООД от бюджетен ред 6.2 Услуга по премахване на инвазивни чуждестранни видове (ИЧВ) и рудерални видове - Дейност 1/ поддейност

1.2. (фонд: ЕФРР, режим на финансиране: Неприложимо, допустим) по фактура №[ЕИК]/07.04.2023 г. - 53 971,95 лв. с ДДС, фактура №[ЕИК]/18.04.2023 г. - 19 959,15 лв. с ДДС и фактура № [ЕГН]/18.04.2023 г. - 62 331,63 лв. с ДДС. В част, наименована „основание за неверифициране“, административният орган е изложил мотиви, относими към направените констатации в доклад от проверка на място, като основният изтъкнат аргумент от РУО е, че избраният от сдружение „Кажи Еко“ метод не е подходящ и не е довел до очакваните резултати; основният проблем е освен че не е използвано изкореняване, изрязването не е извършено достатъчно качествено и са оставени стъблови издънки по пъновете, поради което за кратко време ще възстановят предишното състояние на популацията. Изложени са и резултатите от доклад от проверка на място на Местообитание 40С0 „П. - сарматски широколистни храстчета“ в защитена зона (33) BG0000138 „К. ” и 33 BG0000623 „Т. тепе“, Местообитание 1410 „Средиземноморски солени ливади“ в 33 BG0000622 „В.-Белославски комплекс“, и Местообитание 5210 „Храсталаци с *Juniperus* spp. “ в 33 BG0001023 „Р.-Стумешница“ и 33 BG0000224 „О.-М.“.

В последващата част решението са обособени няколко точки и подточки. Т.1 започва с обективизирано следващо решение на РУО, че от сумата на представеното искане за окончателно плащане се намалява размера на верифицираната сума със 17 946,17лв. във връзка с договор № 0008-С01-07.15.08.2022г. с изпълнител „К и Г Форест“ ЕООД, дейност 1 „Контрол на инвазивни чужди видове и рудерални видове и Премахване на конкурентни видове растения“.

В три подточки с изложено основание по чл.75, ал.1 вр. чл.71, ал.1 и 2 от ЗУСЕСИФ е посочено, че се извършва финансова корекция и не се одобрява възстановяването на бенефициента на суми в съответен размер от съответни верифицирани разходи по фактури, както следва:

-8 337.52лв. от БФП от верифицирани разходи в размер на 166 750.37лв. по фактура №1...331/07.04.2023г. от бюджетен ред 6.2;

-4 847.10 лв. от БФП от верифицирани разходи в размер на 96 941.05лв. по фактура №1...332/18.04.2023г. от бюджетен ред 6.2;

-4 761.55лв. от БФП от верифицираните разходи в размер на 95 230.90 лв. по фактура №1...333/18.04.2023г. от бюджетен ред 6.2.;

Като мотив за неодобрени за възстановяване суми е посочено „поради наложена финансова корекция в размер на 5% от стойността на засегнатите от нередовността разходи по договора, определена на основание чл.70, ал.1, т.9 от ЗУСЕСУФ с Решение на РУО на ОПОС от 27.10.2022г.“

В т.2 от оспореното решение е посочено намаляване размера на верифицираната сума с 13 878.80лв. за сметка на БФП по дейност 6 „Организация и управление, информация и комуникация, подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки“ по бюджетен ред VIII.13.1 Непреки разходи по чл.55, ал.1, т.4 ЗУСЕСИФ-9% към дейност 6, с които отчетените и съответно включени в искането за плащане разходи надвишават максималния размер на допустимите разходи за организация, управление, информация и комуникация, определени чрез прилагане на единна ставка като допустими преки разходи.

Решението в тази му част е обяснено с чл. 57, ал.3 от Условието за изпълнение на одобрен проект по процедура №BG16M10P002-3.021 „Подобряване на природозащитното състояние на природните местообитания“ по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г“, съгласно който размерът на дължимите непреки разходи

по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ се изчислява след прилагане на определената в АДФП ставка към верифицираните преки разходи за съответното искане за плащане при спазване на условието по чл. 53, ал. 4 на същите. РУО е посочил, че при спазване на гореизложените изисквания максималният размер на допустимите разходи за организация и управление, определени чрез прилагане на единна ставка към допустимите преки разходи, е в размер на 100% от верифицираните преки разходи в размер на 345 537,15 лв., или 31 098,34 лв. Посочил е, че въз основа на посочената сума на верифицирани допустими преки разходи по проекта, се верифицират/признават непреки разходи за организация и управление под формата на единна ставка по реда на чл. 55, ал.1, т. 4 от ЗУСЕСИФ в размер на 31 098,34 лв. за сметка на БФП, представляващи 100% от допустимия размер на единна ставка (9 %) спрямо посочената сума. Въз основа на верифицираните в предходни искания за плащане допустими преки разходи, верифицират се/признават се непреки разходи за организация и управление под формата на единна ставка по реда на чл. 55, ал.1, т. 4 от ЗУСЕСИФ в размер на 14 234,52 лв. за сметка на БФП, представляващи остатъка от 25 % от допустимия размер на единна ставка (9 %) спрямо посочената сума.

След така посочената т.2 органът е посочил, че общият размер на верифицираната от УО на ОПОС сума по окончателното искане за плащане е в размер на 345 537,15 лв. от БФП, представляваща извършени от бенефициента допустими преки разходи в съответствие със закона и подлежащи на възстановяване по реда на чл. 55, ал. 1, т.1 от ЗУСЕСИФ. Общият размер на верифицираната сума в искане № 5/13.09.2023г. за окончателно плащане възлиза на 390 870,01 лв. От верифицираната сума се приспада одобрен и изплатен аванс по АДФП на стойност 261 108.09лв. и съответно одобрената сума за плащане по искането за окончателно плащане № 5/13.09.2023 г. е в размер на 129 761,92 лв.

Т.3 и т.4 от решението касаят изменение на влезли в сила и необжалвани в срок решения за верификация, производството по които е възобновено на основание чл.99, т.2 от АПК, поради откриване на нови обстоятелства и фактически доказателства, които не са били известни при приключване на процеса на верификация. В т.3 е посочено, че се изменя решение за верификация по искане за междинно плащане № 2, като по него не се верифицира на основание чл. 57, ал. 1, т. 6 ЗУСЕСИФ (в приложимата редакция, по-надолу е посочена предишна ал.6) сумата в размер на 8 280,00 лв. от БФП, по договор № 0008-С01-002/03.09.2021г. с изпълнител „ИВ Грийн Стайл“ ЕООД Дейност 5 Ограничаване и насочване на туристическия поток извън местообитания, а именно разходите по фактура №[ЕГН]/03.05.2022г. на стойност 1800лв. и по фактура №[ЕГН]/10.05.2022 г., на стойност 6 480,00 лв.

Изложените мотиви за неверифициране са несъответствие между реалното изпълнение на дейностите по договора с дейностите, заложили в анализа за остойностяване и формиране на бюджета по посочената дейност 5 (изложени са твърдения за установени несъответствия със заложеното премахване на черните пътища с багер в близост до находищата на основния вид *Spirea crenata*; в изграждането на

съоръжения за пешеходно придвижване при Местообитание 1410 Средиземноморски солени ливади и при предвиденото поставяне на 2 броя временни ограничения при същото местообитание)

В т.4 е посочено, че се изменя решение за верификация по искане за междинно плащане № 3/07.12.22г. и искане за междинно плащане № 4/09.02.2023г., като по него не се верифицира на основание чл. 57, ал. 1, т. 3 ЗУСЕСИФ (в приложимата редакция) сумата в размер на 53 226,64 лв. от БФП, по договор № 0008-С01-07/ 15.08.2022 г. с изпълнител "К и Г ФОРЕСТ" ЕООД, дейност 1 „Контрол на инвазивни чужди видове (ИЧВ) и рудерални видове и премахване на конкурентни видове растения“, съответно отнасящи се до разходите по фактура №[ЕИК]/31.10.2022 г. в размер на 1 175,96 лв., по фактура №[ЕИК]/23.12.2022 г. в размер на 52 051,58 лв.

В мотивната част са изложени резултати – констатации в доклад от проверки на място (същият доклад, който е посочен и в първа част на решението във връзка с неверифицираната сума в размер на 136 262.73лв., изпратен на бенефициента в ИСУН 2000 с кореспонденция с рег. № BG16МЮ3002-3.021-0008-С01-М1 06/30.08.2023г.) Констатациите са твърдения за неподходящи интервенции и некачествена работа от изпълнителя в защитени зони BG0000138 К.“, 33 BG0000623 Т. тепе“ и 33 BG0000224 „ О. М.“ (заб. констатацията за защитена зона 33 BG0000224 „ О. М.“ е тази, явяваща се мотив и за сумата от 136 262.73 лв.в първата част на решението).

В заключение на решението е посочено, че като се вземат предвид резултатите от възобновените производства по ИМП 2, 3 и 4, окончателно одобрената сума за плащане, след прихващане на посочените дългове по вече сертифицирани разходи, се явява в размер на 68 255.28лв.

По делото са приети представени с административната преписка документи. По искане на жалбоподателя в хода на съдебното производство са разпитани свидетелите В. В. и Н. С., изготвена е съдебна екологична експертиза, заключението по която е приета от страните без възражения.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, подадена е срещу акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност, от заинтересована страна и в преклузивния законов срок за обжалване. Разгледана по същество е основателна.

Според разпоредбата на чл. чл. 60, ал.1 от ЗУСЕФСУ, управляващите

органи извършват авансови, междинни и окончателни плащания въз основа на искане на бенефициента. Съгласно чл. 9, ал. 5, изр. II от ЗУСЕФСУ ръководител на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или оправомощено от него лице. В случая ръководител на управляващия орган е министърът на околната среда и водите, който със Заповед № РД-572/07.08.2023г., на основание чл. 5 от Устройствения правилник на Министерство на околната среда и водите, чл.9, ал.5 от ЗУСЕСИФ, е възложил на Г. С. – главен директор на Дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ в МОСВ, да осъществява функциите на ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020. С оглед изложеното съдът приема, че процесното решение е издадено от компетентен административен орган.

Уредбата на производството по верификация на разходи се съдържа в чл. 60 - чл. 68 ЗУСЕФСУ. Съгласно цитираните разпоредби междинни и окончателни плащания се извършват след верифициране с цел потвърждаване допустимостта на извършените разходи и при наличие на физически и финансов напредък на проекта. Чрез междинни и окончателни плащания се възстановяват само допустими разходи, верифицирани от управляващия орган. Съгласно чл. 62, ал. 3 ЗУСЕФСУ УО извършва верифициране на разходите въз основа на проверка на документите, представени към искането за плащане и на проверки на място, когато това е приложимо. Общите условия за допустимост на разходите са регламентирани в чл. 57 и чл. 58 ЗУСЕФСУ. Според чл. 59, ал. 1 ЗУСЕФСУ конкретните национални правила и детайлните правила за допустимост на разходите за съответния програмен период за всяка оперативна програма по чл. 3, ал. 2 от закона се определят с нормативен акт на Министерския съвет. Следователно разпоредбите, които регламентират условията за допустимост, представляващи правно основание за верифициране или отказ от верифициране на разходи, се съдържат в чл. 57 и чл. 58 ЗУСЕФСУ.

Разпоредбата на чл. 63, ал. 1 от закона предвижда, че Управляващият орган може да изисква допълнително представяне на документи във връзка с искания за междинни и окончателни плащания, както и на разяснения от бенефициента, когато: 1. сума, включена в искането за плащане, не е дължима; 2. не са предоставени заверени фактури и/или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност, или други изискуеми документи, доказващи извършване на дейностите в съответствие с условията за допустимост по раздел I; 3. има съмнение за

нередност, отнасяща се до съответните разходи; 4. представените документи за физическия и финансов напредък на проекта са некоректно попълнени или не съдържат цялата задължителна информация. В тази връзка не се споделя възражението на дружеството – жалбоподател за допуснато нарушение на чл. 63, ал. 1, т. 2 и 3, доколкото съгласно чл. 64, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, в случай, че бенефициент не представи в срок документ или разяснения по чл. 63 или е започната процедура по администриране на нередност, съответният разход не се верифицира, като може да бъде включен в следващо искане за плащане. По реда на чл.63, ал.1 УО е изискал допълнително представяне на документи и разяснения, при разглеждането на които е констатирал несъответствия. Спорът всъщност е за значението и отражението на тези несъответствия при вземане на оспорваното решение.

Съгласно чл. 57, ал. 1 ЗУСЕФСУ разходите се считат за допустими, ако са налице едновременно следните условия: 1. разходите са за дейности, съответстващи на предвидените в одобрения проект и се извършват от допустими бенефициенти съгласно съответната програма по чл. 3, ал. 2; 2. разходите попадат във включени в документите по чл. 26, ал. 1 и в одобрения проект категории разходи; 3. разходите не надхвърлят праговете за съответната категория в документите по чл. 26, ал. 1 и в одобрения проект; 4. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги, строителни и монтажни работи и положен труд; 5. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство; 6. разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система; 7. за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060; 8. разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи.. Съгласно чл. 62, ал. 3 от ЗУСЕФСУ Управляващият орган извършва верифициране на разходите въз основа на проверка на документите, представени към искането за плащане, и на проверки на място, когато това е приложимо.

По отношение на отказа да се верифицира сумата в размер на 136 262.73 лв. от преките разходи за сметка на БФП: РУО е посочил правното основание на чл. 57, ал.1, т.3 от ЗУСЕСИФ с отбелязване, че съобразява разпоредбата „в действащата й редакция“, но не е посочил коя точно редакция има предвид като момент на действие. Посочената точка от чл.57, ал.1 до изменението с Дв. бр.51 от 22г., в сила от

01.07.2022г., е с посочено условие „разходите да са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности“, а след изменението условието е „разходите да не надхвърлят праговете за съответната категория в документите по чл.26, ал.1 и в одобрения проект“.

Не става ясно коя точно разпоредба има предвид органът т.е. към коя редакция е съобразил изводите си, за да е ясна волята му и съответно-адекватна преценката на съда за правното обосноваване на изводите. Вярната разпоредба не може да се изведе и по тълкувателен път, тъй като в тази част на решението не е категорично посочено, че това са разходи за нереално представени услуги или превишени разходи. Може да се предположи хипотетично, че вероятно се има предвид разпоредбата на чл.57, ал.1, т.3 преди изменението от 2022г., след като основният изтъкнат аргумент от УО е, че избраният от сдружение „Кажки Еко“ метод не е подходящ и не е довел до очакваните резултати, като основният проблем е освен, че не е използвано изкореняване, изрязването не е извършено достатъчно качествено и са оставени стъблови издънки по пъновете, поради което за кратко време ще възстановят предишното състояние на популацията. От друга страна обаче, в заключителната част на решението РУО е посочил, че всички позовавания на ЗУСЕСИФ в акта са съобразени с пар.70 ЗИД ЗУСЕСИФ обн. бр.51 от 2022г., в сила от 01.07.2022г., което създава допълнителна неяснота на коя разпоредба всъщност се позовава органът.

В хода на съдебното дирене е изготвена съдебна екологична експертиза, Според заключението на вещото лице след преглед и анализ на наличните документи в преписката се установява, че липсват документи, от които да е видно, че външният експерт, който е осъществил проверката по изпълнение на договора с бенефициента е бил на място преди извършване на дейностите по договора. Посочва още, че липсва снимков материал от експертите на „ГД“ ОПОС във връзка с направената констатация в Доклада за проверка на проекта на терен, т. VIII Основни констатации от проверката на място „т.1 В посетените обекти са установени конкурентни видове, които трябва да се премахнат, както и частично премахнати стъбла (издънки)“. Съгласно заключението не става ясно, кои са конкурентните видове, които не са премахнати. Вещото лице посочва, че има видима разлика в състоянието им преди и след реализация на проекта. Според заключението на вещото лице изпълнението на дейностите по проекта са повлияли положително на природозащитното състояние на местообитанията, при което чрез възстановяването им се очертава положителна тенденция на развитие на терените, запазване на природозащитното състояние на местообитанията на процесиите терени и

превеждането им в добро екологично състояние. От видимите резултати може да се твърди, че избраните и изпълнените дейности по проекта са с положително въздействие върху развитието на екосистемата и след изпълнението им терените са във видимо добро екологично състояние. Вещото лице пояснява, че мярката „изкореняване“ може да има понякога и негативно въздействие върху околната среда, когато се използват химикали или други агресивни методи, които могат да доведат до екологични последици, (напр. замърсяване на почви, води или увреждане на полезни организми). Посочва още, че прилагането на пестициди за контрол на вредители може да не е възможно в зони, които са екологично чувствителни. Не всички обаче технологии или методи, са подходящи и позволяват ефективно и безопасно прилагане на мерките за изкореняване. Също така в някои случаи изкореняването на определени инвазивни видове може да бъде неефективно или прекалено скъпо. Съгласно заключението на вещото лице по-добрият подход може да бъде контрол на популацията или ограничаване на разпространението, вместо пълно елиминиране, ето защо при тези случаи вместо мярката „изкореняване“ може да е по-подходящ подходът на управление, контрол или устойчиво решение. В заключението си от представените документи вещото лице е констатирало, че всички дейности по проект №BG16M10P002-3.021-0008, „Осигуряване на подкрепа изпълнение на мерки за подобряване на природозащитното състояние на местообитания 40C0 „П.- сарматски широколистни храстчета“ по параметър „Площ“ и „Структура и функция“, 1410 „Средиземноморски солени ливади“ по параметър „Структура и функция“, Местообитание 5210 „Храсталаци с *Juniperus* spp.“ по параметър „Структура и функция“ са изпълнени и са приключили успешно. Заключило е, че предложените от изпълнителя мерки в договора са следствие на задълбочено предварително проучване, съобразени са с характеристиките на терена, видовете, местните условия на терена, при които трябва да се извършат, взети са предвид ключови фактори, които включват типа на територията, състоянието на екосистемите, наличието на ресурси, както и участието на различни заинтересовани страни. Посочило е, че изпълнените от изпълнителя дейности са в съответствие с дейностите предмет на договора като са добре подбрани, щадящи са за околната среда и са подходящи за изпълнение на целите на проекта, защото видно заснемането на процесите терени те са довели до подобряване на природозащитното състояние на местообитанията, включени в проектното предложение. В заключение вещото лице е посочило, че с изпълнение на дейностите по проекта се подпомага за постигане на специфичната цел на приоритетна ос 3 на ОПОС и на

процедура „Подобряване на природозащитното състояние на видове и местообитания от мрежата Натура 2000“. Според вещото лице реализираните мерки подпомагат процеса на поддържане на местообитанията в подходящо екологично състояние, което е отговорност на всяка държава членка, когато става въпрос за опазване на защитените зони от Националната екологична „НАТУРА 2000“.

В сходен смисъл са и показанията на разпитаните свидетели В. и С..

Така изложените материалноправни съображения относно мотивите в тази част от решението са само за пълнота на съдебното произнасяне, като то следва да се отмени относно неверифицираните разходи в размер на 136 262.73лв., поради наличието на процесуална неяснота относно правното основание на обективизираната воля на РУО.

По т.1 от решението относно неодобрената за възстановяване на бенефициента сума в общ размер на 17 946.17лв. от вече верифицирани разходи:

Решението на РУО в тази му част е основано на чл.75, ал.1 вр. чл.71, ал.1 и 2 от ЗУСЕСИФ и решение на ръководителя на УО на ОПОС от 27.10.2022г., с което е наложена финансова корекция в размер на 5% от стойността на засегнатите от нередността разходи по договор № 0008-C01-07/15.08.2022г. с изпълнител „К и Г Форест“ ЕООД.

Съдът, като се запозна със служебно известните му данни от информационната система на Административен съд София- град и Върховен административен съд, установи, че решение на ръководителя на УО на ОПОС от 27.10.2022г., с което е наложена посочената финансова корекция, е отменено с Решение № 4020 от 16.06.2023г. по адм. дело 10696/22г. по описа на АССГ, потвърдено с Решение 945 от 26.01.2024г. по адм. дело 9624/23 на ВАС.

Поради отпаднало правно основание за извършване на прихващането (тъй като се касае за изявление за прихващане, а не отказ от верификация на предявените от бенефициера разходи, доколкото финансова корекция е спрямо установени за допустими разходи, респ. представлява отмяна на безвъзмездната финансова помощ или намаляване на размера на допустимите разходи за сметка на същата) решението в тази част следва да се отмени.

Относно т.2 от решението- намаляване размера на верифицираната сума със 13 878.80 лв. за сметка на БФП по дейност 6:

От изложеното от РУО не става ясно защо се намалява верифицираната сума със 13 878.лв., като не стават ясни както правните, така и фактически основания и конкретни математически изчисления за този извод. Посочен е чл.55, ал.1,т.4 от ЗУСЕСИФ, съобразно който БФП

може да бъде представена под формата на единна ставка, определена чрез прилагане на процент към една или няколко определени категории разходи; посочено е, че ако се спазят изискванията на посочената разпоредба, в съответствие с чл.57 т.3 от Условието за изпълнение на одобрен проект по процедура №BG16M10P002-3.021 „Подобряване на природозащитното състояние на природните местообитания“ по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г“, размерът на дължимите непреки разходи по формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ се изчислява слез прилагане на определената в АДФП ставка към верифицираните преки разходи за съответното искане за плащане. Посочено е, че верифицираните преки разходи са в размер на 345 537.15 лв., което при 9% ставка (за дейност №6) означава признаване на непреки разходи в размер на 31 098.34лв.

След това РУО е посочил, че на основание верифицирани в предходни искания за плащане допустими преки разходи (не се посочват предходните искания и размер на разходите) се признават непреки разходи за организация и управление в размер на 14 234.52 лв. за сметка на БФП, представляващи остатък от 25 % от допустимия размер на единна ставка 9% спрямо посочената сума.

Решението следва да се отмени и по т.3 и т.4 от същото, които части представляват изменения на вече постановени и влезли в сила /необжалвани/ предходни решения за верификация по предявени от жалбоподателя искания за междинни плащания. Индивидуализация на тези предходни решения не е направена, но доколкото са посочени исканията във връзка с които те са постановени (искане за междинно плащане №2/09.08.2022г., искане за междинно плащане №3/07.12.2022г. и искане за междинно плащане № 4/09.02.2023г.), както и уведомяването през ИСУН 2000 на бенефициента за възобновяването на производствата по същите на основание чл.99, ал.2 от АПК (с кореспонденция №№ BG16M10P002-3.021-0008-C01-M1U от 15.09.2023 и № BG16M10P002-3.021-0008-C01-M112 от 19.09.2023), те не се оспорват. Т.3 и т.4 диспозитивно представляват изменения на предходните решения след възобновяване на производствата с мотив за нови обстоятелства и фактически доказателства, като:

На основание чл.57, ал.1, т.6 от ЗУСЕСИФ се изменя решението, постановено от РУО по искане за междинно плащане №2, като по него не се верифицира сумата в размер на 8280 лв. от БФП.

На основание чл.57, ал.1, т.3 от ЗУСЕСИФ се изменя решението, постановено от РУО по искане за междинно плащане №3 и междинно

плащане №4, като по него не се верифицира сумата в размер на 53226.64 лв. от БФП.

При постановяване на оспореното решение в тези му части не са изложени убедителни аргументи (респ. няма представени доказателства по административната преписка) досежно наличието на основанията по чл. 99 т. 2 от АПК, който допуска възобновяване на административното производство, когато „се открият нови обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за издаването на акта, които при решаването на въпроса от административния орган не са могли да бъдат известни на страната в административното производство“.

Обратното- изложените мотиви по т.3 и т.4 от решението сочат на данни, че обстоятелствата по изпълнение на дейностите по договор № 0008-С01-07/ 15.08.2022 г. с изпълнител "К и Г ФОРЕСТ" ЕООД, дейност 1 „Конрол на инвазивни чужди видове (ИЧВ) и рудерални видове и Премахване на конкурентни видове растения“ и договор № 0008-С01-002/03.09.2021г. с изпълнител „ИВ Грийн Стайл“ ЕООД Дейност 5 „Ограничаване и насочване на туристическия поток извън местообитания“, са били известни на РУО преди произнасянето му по съответните искания за междинни плащания.

Т.напр. относно заложеното изграждането на съоръжения за пешеходно придвижване по Местообитание 1410 Средиземноморски солени ливади BG 0000573 и че на терен е изпълнен монтаж на временна телена ограда, поставена на съществуващи бетонови колове, фактите са били известни още с доклад от 03.05.2022г. Извършените временни ограничения по същото местообитание, техният обем и качество са били известни още с доклад от 10.05.2022г., чието съдържание е изложено като мотиви от самия РУО. Сходен извод се прави и за доставените и поставени общо 15 броя табели, различни размери и в трите местообитания, като поставянето им е констатирано още с доклад от 29.04.2022г. Искания за междинни плащания №2 е от дата 09.08.2022г

Липса на нововъзникнали обстоятелства от категорията на посочените в чл.99, ал.2 АПК се констатира и в изложените мотиви по т. 4 от решението. Тук основният мотив за неверифициране е, че избраният от бенефициента метод, който е възложил на изпълнителя по договор № 0008-С01-07/ 15.08.2022 г. с изпълнител "К и Г ФОРЕСТ" ЕООД, дейност 1 „Конрол на инвазивни чужди видове (ИЧВ) и рудерални видове и Премахване на конкурентни видове растения“ в условията на процедурата за възлагане на обществена поръчка, макар и непротиворечащ изцяло на условията в т.13.1 от насоките за кандидатстване по процедурата, не е бил подходящ и не е довел до очакваните резултати. Договор№

0008-C01-07/ 15.08.2022 г е бил известен на РУО още преди първото междинно плащане и ако същият е считал, че съществуват клаузи в договора, които могат да се анализират като нередности е разполагал със съответното процесуално време да ангажира отговорност на бенефициента по предвиденият в ЗУСЕСИФ ред. Нормата на чл. 99 т. 2 допуска възобновяване на административното производство по издаване на акт, но при наличие на нови обстоятелства и доказателства, като тя не е способ за поправяне на допуснати от административния орган грешки при анализ на предходно извършвани проверки и преразглеждане на административния акт.

Отделно от горните изводи, съдът намира, че и при отказите за верификация по т.3 и т.4 от решението отново е налице несъответствие между фактическо и правно обосноваване на изводите. В т.3 посоченото правно основание е чл.57, ал.1,т.6 /предишна/ ЗУСЕСИФ, съобразно която разпоредба условие за признаване на направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Минималните изисквания от приложение XIII от Регламента се отнасят до принципните положения, на които следва да отговаря документацията за предоставяне на безвъзмездните средства, в това число и при възстановяване на допустими разходи, реално направени от бенефициера. Чл. 82 от Регламента предвижда, че всички разходооправдателни документи, свързани с операциите, получаващи подкрепа от фондовете, се съхраняват на подходящото равнище за петгодишен срок, считано от 31 декември на годината, в която е извършено последното плащане от управляващия орган към бенефициера. РУО не е изложил фактически обстоятелства, съответни на чл.57, ал.1,т.6 ЗУСЕСИФ, като не е посочил наличната и представена му документация от бенефициента да не съответства на някои от обстоятелствата, посочени в приложение XIII от Регламент 2021/1060, нито е констатирал ненадлежно съхранение на документи. Изложените мотиви за отказа от верификация са изцяло изводи за несъответствие на извършените дейности със заложените /заложеното премахване на черни пътища по Местообитание 40C0 е извършено с ръчни инструменти, а не с багер; по бюджета на Местообитание 1410 е заложено изграждане на съоръжения за пешеходно придвижване, а на терен е изпълнена временна телена ограда, поставена на съществуващи бетонни колове; огражденията –дървено препятствие и дървени колчета по бюджета на Местообитание 1410 не съответства на обем и качество на заложената цена; в трите

местообитания са доставени 15 броя табели с различни размери при предвидена доставка по бюджет на 10 броя табели, което е несъответствие без да е приложена редукция на цената).

Сходен извод за несъответствие между правно и фактическо мотивиране съдът прави и по отношение на изложеното в т.4 от Решението. Посочената като неспазена разпоредба на чл. 57, ал.1, т.3 от ЗУСЕСИФ не става ясно с коя своя актуалност е приложена, тъй като до изм. с ДВ. бр.51 от 2022г., влязло в сила на 01.07.2022г. тя е предвиждала условието „разходите да са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности“, а след изменението „разходите да не надхвърлят праговете за съответната категория в документите по чл.26, ал.1 и в одобрения проект. Не става ясно коя точно разпоредба има предвид органът т.е. към коя редакция е съобразил изводите си, за да е ясна волята му и съответно- съдът да може да извърши надлежна проверка. Вярната разпоредба не може да се изведе и по тълкувателен път, тъй като органът в цялостното си изложение не е застъпил едноточен извод за неизвършени дейности/услуги или за надхвърлени прагове на съответната категория в документите по чл.26, ал.1 ЗУСЕФСУ или проекта. Направени са фактически изводи, че изцяло следва да бъде съобразено становището от 21.09.2023г. на външния експерт- фитоцелолог от Института по гората към БАН (че интервенцията чрез рязане с БМТ /безмоторен трион/ и храсторез е неподходяща; че рязането със „сапани“ е довело до некачествено /частично/ изрязване на стъблата на инвазивните видове; премахването от изпълнителя по договора на само 1-2 инвазивни вида, но не и на останалите незасегнати тревисти рудерални видове, крие пряка заплаха за териториите заети от популациите на типични видове за местообитание като *Juncus mdrinitimus* в Местообитание 33 BG0000622), но не става ясно как тези фактически констатации се съотнасят към посочените условия в чл.57 ал.1 от ЗУСЕСИФ по начин, че разходите да не бъдат верифицирани.

Вярно е, че се касае за материя, която изисква специални знания (фитоциология) и РУО е ползвал такива чрез становището на външния експерт, но изложените твърдения за специфично или некачествено изпълнение на природозащитни дейности, свързани с формирането и развитието на растителните общества, следва да са скрепени с ясни и точни констатации кое изискване и в кой нормативен акт, договор, насоки, документ от общ.поръчка е нарушено и как то се обвързва с конкретната разпоредба, посочена от органа като правно основание за неверифицирането. Установяването на правното основание за отказа от верификация означава органът да посочи наличието на конкретните

правнорелевантни факти и обстоятелства, изпълващи състава на съответната правна норма, мотивирали го да издаде административен акт с конкретно съдържание. В случая ръководителят на УО не е изложил как изложените твърдения за начин на изпълнение на природозащитни дейности представляват неизпълнено задължение и се съотнасят и към коя редакция на чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, поради което решението и в тази му част следва да бъде отменено.

Предвид всичко изложено оспореният акт следва да бъде отменен във всички части на неверифицирани /прихванати разходи, а преписката върната на ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020г. за произнасяне по искането на сдружение „Кажи Еко“ при съобразяване на указанията, дадени в настоящия съдебен акт.

Жалбоподателят е поискал оспореното решение да бъде отменено в цялост, но актът има и благоприятна за него част, каквато се явява частта за одобрените за изплащане разходи в размер на 68 255.28лв. Поради отсъствие на правен интерес от оспорване, в тази част жалбата следва да бъде оставена без разглеждане.

Предвид изхода на спора жалбоподателят има право на разноски; според представения списък същите са в размер на 10 747.74 лева, от които 6000 лева адвокатско възнаграждение, 1836,76 лева държавна такса, както и 2910.98 лв. депозит за изготвяне на експертиза по делото.

Ответникът е направили възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Като съобрази разпоредбата на чл.143 от АПК и определения в чл. 8, ал. 1 вр. чл.7, ал.2,т. 5 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатски възнаграждения (след промяната й, обн. в ДВ бр.88/04.11.2022г.), конкретната процесуална активност на проц. представител на жалбоподателя, съотнесена към фактическата и правна сложност на правния спор, съдът намира, че определеното възнаграждение не е прекомерно.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III отделение, 10-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Сдружение „Кажи Еко“ с ЕИК[ЕИК], РЕШЕНИЕ от 21.09.2023 година на ръководителя на УО на ОПОС 2014-2020 г., в частите, с които:

-е постановен отказ от верификация на разходи в размер на 136 262,73 лева,

включени в Искане за окончателно плащане № 5 / 13.09.2023 година по АДБФП № BG16M10P002-3.021-0008-C01.

-е намален размера на верифицираната сума по искането за окончателно плащане със 17 946.17лв. във връзка с определена финансова корекция в размер на 5% от стойността на засегнатите от нередността разходи по договор № 0008-CO1-07/15.08.2022г. с изпълнител „К и Г Форест“ЕООД, наложена с Решение на РУО на ОПОС от 27.10.2022г.

-е намален размера на верифицираната сума с 13 878.80лв. за сметка на БФП по дейност 6 „ Организация и управление, информация и комуникация, подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки“ по бюджетен ред VIII.13.1Непреки разходи по чл.55, ал.1,т.4 ЗУСЕСИФ- 9% към дейност 6.

- се изменя решение за верификация на искане за междинно плащане № 2/09.08.2022г., като не се верифицира сумата в размер на 8 280лв.

- се изменят решения за верификация по искания за междинно плащане №3/07.12.2022г. и №4/09.02.2023г. като не се верифицира сумата в общ размер на 53 226.64лв.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на Сдружение „Кажич Еко" с ЕИК[ЕИК], срещу РЕШЕНИЕ от 21.09.2023 година на ръководителя на УО на ОПОС 2014-2020г. в частта, с която е одобрена сума за плащане в размер на 68 255.28лв.

ВРЪЩА делото във вид на преписка на ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма "Околна среда" 2014-2020г. за процедиране по искане за окончателно плащане № 5, съгласно указанията, дадени в настоящия съдебен акт.

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати на сдружение „Кажич Еко" с ЕИК[ЕИК] направените по делото разноси в размер на 10 747.74 лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.